

การเสวนาเชิงปรึกษาหารือ (Consultative Dialogue)

การเลือกตั้งทั่วไปในปีพ.ศ. 2566 และสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

วันที่: 24 กุมภาพันธ์ 2566

สถานที่: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความเป็นมา

สถานการณ์ความไม่สงบระลอกล่าสุดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย¹ เริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2547 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 7,000 คน โดยรัฐบาลไทยตอบโต้สถานการณ์ดังกล่าวด้วยการบังคับใช้กฎหมายพิเศษหลายฉบับในพื้นที่ ซึ่งรวมถึงกฎอัยการศึกและพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีการบันทึกโดยภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคประชาสังคมในพื้นที่ ได้แก่ ข้อกล่าวหาว่ามีการละเมิดกระบวนการอันชอบธรรมและสิทธิในการได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม การซ้อมทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายขณะถูกควบคุมตัว การกักขังโดยพลการ การสังหารนอกกระบวนการยุติธรรม การละเมิดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก รวมถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้หญิง เด็ก และกลุ่มเปราะบางอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม การสืบสวนสอบสวนหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหาเหล่านี้ รวมถึงการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ตลอดจนการให้การเยียวยาและการชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบยังคงล่าช้า แม้จะมีจำนวนการก่อความรุนแรงลดลง แต่ยังคงมีการรายงานการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่อง และปัญหาเหล่านี้กลับได้รับความสนใจน้อยลงทั้งในระดับนานาชาติและภายในประเทศ เนื่องจากถูกบดบังโดยพัฒนาการด้านการเมืองต่าง ๆ ในประเทศไทย

ด้วยเหตุดังกล่าว ก่อนการเลือกตั้งทั่วไปปีพ.ศ. 2566 คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (ICJ) มูลนิธิสันติวัฒนธรรม (CrCF) แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงร่วมกันจัดการ

¹ พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ พื้นที่ของจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส รวมถึงอำเภอจะนะ เทพา สะบ้าย้อย และนาหวี ในจังหวัดสงขลา พื้นที่นี้มีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม ซึ่งใช้ภาษามลายูเป็นภาษาท้องถิ่น

เสวนาสาธารณะ เพื่อเปิดพื้นที่ให้นักปกป้องสิทธิมนุษยชนและนักกฎหมายนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับปัญหาสิทธิมนุษยชนที่สำคัญในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ในบริบทของการเลือกตั้งในปี 2566

เป้าหมายของการปรึกษาหารือคือเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนานโยบายด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งเน้นไปที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีการบันทึกโดยองค์กรภาคประชาสังคม

รูปแบบการอภิปราย

เวทีสาธารณะจะจัดขึ้น ณ Social Innovation Hub (ห้องโถง) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยจะมีการถ่ายทอดสดผ่านช่องทาง Facebook

ภาษา

การอภิปรายจะจัดขึ้นเป็นภาษาไทย โดยมีล่ามแปลเป็นภาษาอังกฤษตลอดการเสวนา

ผู้เข้าร่วม

ผู้เข้าร่วมจำนวนสามสิบ (30) คน อันประกอบไปด้วยนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ทนายความ ผู้แทนจากภาคประชาสังคม ผู้แทนจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หน่วยงานสหประชาชาติ ผู้แทนพรรคการเมือง ตลอดจนตัวแทนจากสถานทูต เป็นต้น

กำหนดการ

เวลา	กำหนดการ
9:00 – 9:20	เปิดการเสวนาและแนะนำการเสวนา โดย รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อรุโณทัย ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9:20 – 10:20	เสียงของ “ผู้ไร้เสียง”: สิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ตัวแทนจากภาคประชาสังคมที่ติดตามประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ เช่น

	- พื้นที่พลเมืองและประชาธิปไตยในบริบทของจังหวัดชายแดนภาคใต้ก่อนการเลือกตั้งพ.ศ. 2566 - การบังคับใช้กฎหมายความมั่นคง ข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการควบคุมตัวโดยพลการ การซ้อมทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายขณะถูกควบคุมตัว การสังหารนอกกระบวนการยุติธรรม และสิทธิในการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม - เสรีภาพในการแสดงออก การรวมตัว การชุมนุม และสิทธิในความเป็นส่วนตัว - ผู้หญิง เด็ก และกลุ่มเปราะบาง
10:20 – 10:30	พักรับประทานอาหารว่าง
10:30 – 11:20	อนาคตที่จะมาถึง: การเลือกตั้งปี 2566 และสิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย - ดร.เอกพันธุ์ ปิณฑวณิช สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - คุณ Dip Magar สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) - ผ.ศ.สุชาติ เศรษฐมาลินี คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ - ตัวแทนจากคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชนรัฐสภา
11.20 - 11.50	ถาม-ตอบ
11.50 – 12.10	ปิดการเสวนา โดย ศาสตราจารย์กิตติคุณวิทิต มั่นตาภรณ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศกัมพูชา
12.10	รับประทานอาหารกลางวัน